

**ПЕРЕДПЛАТА**

на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ виносить:

на цілий рік 10 ар. — кр.  
на чверть року 2 „ 50 „  
„ місячно — „ 85 „  
для заграниці 15 рублів або 24 франків.

Поодинокі числа по 6 кр.  
в бюрі газет Л. Горюца в Чернівцях, ул. Головна ч. 17.

# БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:

у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакції отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

**І ще раз згода поміж Русинами а Волохами на Буковині.**

**IV.**

(Становиско „Буковини“ до галицьких Русинів. — Як Волохи розуміють добро краю, а як Русини народові.)

Сказано, залицяня буковинських Русинів до Поляків нема. За те є щось иньшого, до чого ми цілком щиро признаємо ся, є щось такого, що панове Волохи задля своєї невирозумілости ледви чи схочуть розуміти, але ми на те не питаємо, воно таки є.

Волохи запізнають наше становиско, особливо-ж становиско нашої газети. По перше вони не хочуть, здає ся, видіти, що той самий руский нарід, який живе тут на Буковині, живе также збитою масою в сусідній з Буковиною Галичині, що той руский нарід разом взявши становить якийсь організм народний, що він яко цілість, хоть розділений на два краї, має якісь спільні інтереси народні, що одних і других Русинів дучать спільні культурні потреби, спільна культурна праця і т. д. Та не самі лиш Русини, але майже всі австрійські народи, пр. Німці, Чехи, Словінці, находять ся в такому положеню, що з границями поодиноких країв не паде разом їх границя етнографічна. Всі ті народи почувають ся до якоїсь спільности, не дивно, що і буковинські Русини знають, що в Галичині живе майже три мільони їх братів, не

дивно, що доля тих галицьких братів живо їх обходить, а так само і Галицькі Русини нами интересують ся. Се все властиво само собою розуміє ся, але є люди, що як раз таких річий не хочуть розуміти.

По друге, Русини, буковинські і галицькі яко етнографічна цілість разом взявши як з одного боку мають сусідів Волохів, так знов з другого боку Поляків. Пожитє з сусідами для кожного народу річ дуже важна. Пожитє те може бути добре або зле, сусіди можуть богато пакостити, а можуть і помагати, а се впливає также зле або добре на справи внутрішні кожного народу.

З сусідами раді би ми добре жити. Ми не лиш поставили собі за задачу (гл. „Буковина“ ч. 11.) „доложити всіх сил своїх, аби мирно полагодити всі ріжницї міжнародні і дійти до справедливого modus vivendi“, але раді таки дійсно перевести сю нашу засаду в житє. Чи-ж може маємо ми бути за всяку ціну ворогами наших сусідів? Ми того ніяк не хочемо, се не лежить зовсім в нашім інтересі. А що нам не все удає ся прийти до порозуміння, і боротьба не завсїгда дасть ся оминути, се не наша вина. Ми помимо того не перестанемо о то дбати, длятого і в боротьбі тямимо завсїгда на те, щоб її закінчити а не доводити до цілковитого розбрату. Коли-ж стосунки наші сусідські бодай де в чім поліпша-

ють ся, коли пр. стосунки Русинів галицьких до Поляків починають в послїдних часах після нашої думки трохи ліпше укладати ся, то се лиш добре, сего ми лиш бажаємо, і за тим промовляємо, аби прийшло до цілковитої згоди, до цілковитого порозуміння. Ми не можемо ніяк доглянути, щоб в тім лежало якесь нещастє.

Наша газета „Буковина“, хотячи стояти на висоті свого завданя і маючи ще до того велике число передплатників в Галичині, мусить проте з одного боку пильно займатися загальними і спільними справами всіх Русинів, отже і галицьких, а з другого боку мусить застановляти ся также і над відношенем Поляків до Русинів, над їх сусідским пожитєм.

І одно і друге, як ми се напевно мусимо із ріжних натяків волоських газет заключати, не подобає ся Волохам. Вони би раді межі нами а галицькими Русинами поставити хінський мур, вони би раді, щоб ми про Поляків і не згадували. А що ми не годні вволити їм волю і самі собі підтинати жили і за для того твердо опираєм ся на тім, що ніхто не має права жидати від нас, аби ми від своїх галицьких братів Русинів відкасували ся, аби ми їх вирекли ся; а що ми з другого боку доторкаючи ся стосунків сусідських між Русинами а Поляками в Галичині відповідно нашій за-

**З ЖИТЯ.**

— 0 —

(Михайло Петрушевич. — Питанє до читачів „Буковини“, на котре відповісти годить ся. — Як то стало ся?)

Дня 8. вересня 1895 помер у Болехові молодий чоловік, котрого можна було числити до справді многонадійних, бо великий талант свій вже почав був звергати на добро рідної літератури. Коротку вістку принесли часописи: „В Болехові помер о. Михайло Петрушевич, сотрудник і катихит, також писатель, що поміщав свої твори в „Зорі“ під іменем Михайла Новицького, в 26-ім році життя, а 2-ім святицтва“. І більше нічого. А тут тільки надій можна було зі всею справедливою покладати на сего чоловіка!

Сего року дучило ся мені читати зшиток рукописий его, присланих для „Зорі“. Було там кілька нарисів, з котрих в „Зорі“ с. р. появили ся вже Паламар (в числі 8-ім) і Душа (в числі 15-ім) — а иньші певно появлять ся. З тих коротких нарисів остало ся в мене доси велике вражєнє; автор, хоч ще не показував великої вирави в писаню, вражав своєю оригінальністю в помислах, обсервацією життя і безперечним талантом. Небавом потім появил ся в „Зорі“ его Паламар, „студія з паламарского життя“. Підглянув се житє молодий святицник до-

бре, коли так багато вірних сцен з него подав у своїм короткім нарисі. Молодий святицник приходить у присілок. Паламар старає ся використати сю нагоду в той спосіб для себе, щоби збути ся ріжних „святських“ обовязків супротив святицника, а проте доходів не стратити. За его приміром иньші, що стоять близько престола, передумують над способом, як в користь свою обкрити „цивільну листу“ молодого сотрудника. Всі ті помічени дуже вірні і підхоплені зручно.

В другім нарисі: Душа знати при тім всім ще й лучше оброблене. Хто хоч раз зблизька придивив ся сільському житю, того сильно вразить знаменито підхоплені сцени в сїм нарисі. Він невеличкий, а мв з него так і пізнаємо тяжку долю святицника, що не зважаючи на ніч і мороз, мусить їхати до хорого далеко сповідати; відтак бачимо родону вирачоюї, як сварить ся о спадщину, дарма що хвиля не до того; далі сумний похід и хоронний зі сваркою, вкінци чуємо оригінальну суперечку святицника з фірманом-музиком, котрий думає, що коли душа по смерти зараз відходить на другий світ і не йде за домовиною на цвинтар, то на що тілу-порохови похорону і „паради“? Сей нарис на мою думку свідчить не лиш про великий талант, але вже й про значну вираву пок. автора в артистичнім писаню.

Відтак післав був пок. Мих. Петрушевич на конкурсе „Зорі“ оповіданє, котре такій знавець літератури як др. Франко, оцінив в той спосіб (гл. ч. 11. „Зорі“): „З иньших оповідань, що були предметом нарад комісії, вирізняєть ся особливо оповіданє „Градобур“ (автор: Мокій Евдокієвич — псевдонім). З погляду на оригінальність теми, бистроту обсервації народного життя, плястику представлень деяких подробиць і якість малюнку оповіданє се вирізняє ся між усіма творами сего конкурсу. Автор — талант незвичайний і сильний, жаль тільки, що невироблений. В его оповіданю нема нічого шабльонового, конвенціонального, перенятого від других, — усе своє в добрім і ляхім напрямі. Неказано тут мужика, побилого, кривдженого і не находячого правди. Горівка, доманні і сусідські гризоти, вкінци вплив читани всяких божественних та апокрифичних творів і загальна темнота окруженя доводять его до божевіля. Сцена, як мужики з усего села збігають ся дивити ся на божевільного і „давати ему раду“ — описана дуже гарно, хоч може трохи пересадно ярко. Одужавши трохи з нападу божевіля сей мужик в часі надходячої градової бурі почувает в собі надприродну силу, біжить на горб за селом, кидає ся під хрест і „борє ся“ з бурею, поки вкінци не удає ся ему прогнати єї. І від тепер він стає справжнім, факховим градобуром. Коли-б не сей вонець, котрий





саді промовляємо за порозумінням, накликаємо одних і других до згоди, то в тім думають Волохи мати причину до виступлення против нас яко ворогів краю, думають мати причину, посуджувати нас трохи не о зраду краю, спеціально-ж задля першого оскаржують вони нас о нахил до унії, а задля другого о „обридливе залицяне до Поляків в Галичині“.

Поминувши се, що Волохи не мають, як кажемо, права вмішувати ся в наші внутрішні справи — а обі ті справи се наші внутрішні справи і нікого иншого окрім Русинів не обходять — відмовляєм ми їм ще з осібно цілком рішучо всякого права, клеймувати нас ворогами краю, називати нас зрадниками краю. Коли-ж Волохи думають, що лише виключно вони мають тото право, промовляти в імени краю, видавати суд від імени краю, то се нічого иншого як лиш новий доказ зухвалости, якою вони взагалі відзначають ся. Та-ж Волохи становлять ледви третину населення цілого краю, третина-ж не цілий край! Не допоможе тут также нічого, покликувати ся на якісь ніби то історичні права, з котрих дало-б ся вибачити первенство і верховодство Волохів на Буковині. Хто в історії шукає правди, тому тота історія нічого иншого не каже, як що Молдавія, а особливо Буковина — і то просим ще з осібно добре зважити: Буковина на полудни від Прута, бо се іменно була первісна Буковина — була, від коли починаєсь її історія, не волоским, але руско-волоским краєм. То, що в Молдавії панувала якийсь час династія волоского походження, нічого не доказує: за часів тої династії аж до половини 12-го в. мовою урядовою Молдавії і мовою церкви була мова словянська, а се більше доказує. Не вже-ж може нам з того, що господарем нашим молдавским свого часу був циган Стефан Рчван, заключати, що ми всі були циганами? Не вже-ж були ми, і Русини і Волохи, Греками, коли панували у нас Греки Фанаріоти? Зрештою ми тепер в Австрії,

маєм конституцію, а тота нічого не знає про первенство і право верховодства Волохів на Буковині. І ми Русини также маєм тут якесь слово і тямимо, що значить добро краю, що значить ворог і зрадник краю. Крім Русинів і Волохів е ще і Німці на Буковині і вони также мають голос.

Правда, ми инакше розуміємо щасте краю, ніж Волохи. Вони ідентифікуючи себе з краєм, е того переконаня, що край тоді буде щасливий, коли їм буде добре; ми-ж знаємо добре, що ми лиш частина краю, хоть поважна, бо становимо 42 проц. всіх мешканців, але все таки лиш частина. Що-ж, як би ми чули ся щасливими, чули ся, як то кажуть, як в дома, а всі инші ні, всі инші були-б невдоволені і чули-б ся немов в комірнім, чи тоді можна-б говорити про щасте цілого краю? Щасте краю, его розвій культурний і економічний лежить в тім, щоб всі складові его части були вдоволені, всі чули ся в своїм краю як в дома, щоб край давав всім спроможність культурного і материяльного розвитку. Де-ж е невдоволені, де одні жиють на кошт других, де одні пани а другі раби, там нема щастя.

Після нашої думки кожний добрий син краю має обовязок дбати о добро краю. Дбаючи о добро якоїсь складової часті краю, кожний тим самим дбає о о добро цілости. Але та дбалість о добро одної частини не сьміє діяти ся з кривдою других складових частий, бо хто так дбає, хто рад визискувати всі сили краю лиш для себе, для своєї одної частини, той має перед очима лише свої самолюбні цілі а не добро цілого краю, той не е добрим сином краю. Нехай Волох дбає о волоский нарід, аби его культурно і материяльно піднести, нехай Русин дбає так само о руский нарід, нехай один другому в тім не бороздить а противно ще навіть помагає, тоді край наш зростати ме в силу і в повагу.

Поводуючи ся такими високогуманними, — правда, може для декого за-

надто ідеальними, ніби то глупими — засадами в нашім діланю для краю, ми не то що зовсім не почуваем ся его ворогами або зрадниками, але могли-б навіть закинути Волохам їх занадто вузке і самолюбне становище, задля котрого край не то що не поступає, але терпить. Задля того-ж самого, що ми инакше розуміємо добро і щасте краю ніж Волохи; задля того, що ми не хочемо ніяк признати тої волоської тези, що Волохи а наш край то все одно, ми зовсім ще не вороги краю і не зрадники. Противно, се як раз доказ, що ми Русини маємо живий інтерес для краю, що ми промишляємо над его долею, дбаємо о его розцвіт, одним словом, що ми маємо для краю серце, як добрі его сини. Почуте спільности з галицькими Русинами зовсім нам в тім не стоїть на перешкодї, щоб виповнити щиро свої обовязки супроти Буковини, бо ми почувуючи ся до тої спільности заравом узнаємо границі і ріжницю віри межі буковиньскими а галицькими Русинами, ми знаєм се добре, що вірою ми тут навіть ближші Волохам ніж нашим братам Русинам галицьким; ми ніколи не старали ся границі ті знищити — за відділенем Буковини від Галичини стояли і Русини; ми ніколи не намагали ся ріжницю віри затерти; противно, за самостійність Буковини стояли ми і постоїмо завсїгди не гірше Волохів; душехватства, перетягуваня з одної віри до другої ми ніколи не похваляли і не похваляем, а вже-ж ніколи не вдавались ми в агітації релігійні. Ніхто не в силі найти доказів, котрі могли-б ствердити наші провини в тім зглядї. Пощо-ж на вітер говорити, пощо кидати на нас клевети, що „нам нічого не сьвяте ані віра, ані вітчизна“? Чи не е се все проста напасть на нас, котра має на цілі лиш закрити правдиві причини боротьби волоских загорілців против нас? Хочете, панове, доконечно бороти ся з нами, боріть ся, але уживайте до того, як се честним людям пристоїть, збруїть честної а не підлої, затроєної всякими

може насунути думку, що автор пише се на серію і коли-б взагалі писательська техніка і почуте міри естетичної у автора була більше вироблені, оповідане се можна-б було признати одним з найліпших із усього, що надіслано на сей конкурс. Так, як е, воно не надає ся до друку; та комісія згідно признала, що в авторі его ми маємо чималий талант, котрий повинен всіх сил доложити, щоби розвинути ся як найкраще.

Мокій Евдокієвич — то був, як чуємо, таков М. Петрушевич. Не міг він скористати з доброї ради, бо за вчасно розстав ся зі сьвітом, на превелике жаль і більшої громади, а не лиш самої родини.

\* \* \*

Як то стало ся? Рівночасно, як „Просьвіта“ видала книжечку д-ра Осипа Олеськова: „Про вільні землі“ появило ся видане „Общества им. Мих. Качковского“ під заг. „О Бразиліи и другихъ, мало заселенныхъ краяхъ. Написавъ В. М. Л.“ Не було-б в тім нічого дивного, що оба товариства познакомлюють нарід з рухом еміграційним; але тут дивне що инше, як пише Василь Луквич в 17 числі *Зорі*: „Ми, каже, задали собі труду й перечитали сю книжку (общ. Качковского) та сконстатували, що від 1—13 стор. поданий в ній текст згаданої книжочки „Про-

сьвіти“ з деякими змінами, а від 13—44 стор. дословний переклад книжки „Просьвіти“ на язичіе. Повстає питане: чи автор книжочки „Просьвіти“ др. Осип Олеськів дав одну і майже ту саму рукопись обидвом товариствам і тільки на книжочці „Просьвіти“ підписав ся повним іменем, а на „изданію общества Качковского“ криптонімом В. М. Л., — чи може який господин В. М. Л. присвоїв собі працю д-ра Олеськова? Для наших літературних відносин цікаво було-б се знати“. Воно ще з инших причин було-б цікаво довідати ся правди, бо „пригоди“ дуже характеристична.

\* \* \*

Францускі, німецькі, польські і инші часописи культурних народів завели у себе звичай, в ріжних справах удавати ся з питаннями до своїх передплатників. Запитають ся старих кавалерів, чому не женили ся — зараз сотня-дві старих кавалерів подає причини, звичайно дуже цікаві для всіх читачів. Запитає ся часопис, чи може панна, котрої суджений номер, когось другого також щиро любити, — і читачі присилають сотні відповідей, незвичайно цікавих і поучаючих. Кожний говорить з досьвіду життя. І так в ріжних справах. Ті відповіді часописи друкують. Читачі интересують ся тим, дають богатий материял редакціям, часопись стає цікавіша. Чи

можна би такий спосіб спробувати у нас? Збирає мене велика охота, поставити одно певнине питане до читачів „Буковини“. На се питане може кожний відповісти з досьвіду, а коштувати се може кожного тільки 2 кр. на кореспонденційну карту. Питане таке: Яких розривок уживає інтелігентна родина руска у вільнім часі? Іде н. пр. осінь і зима з довгими вечерами; щодня найде ся і кілька годин свободних від занятя — таг що в таку пору робить руска родина? які єї найлюбіші розривки дома в родиннім крузі і при гостях? чи лектура належить до уживаних розривок? що би в тім зглядї придало ся?

Ставлю се питане і маю надію, що відповідь хоч пятьдесят читачів „Буковини“; з тих відповідей зложить ся маленький образок родинного життя, з котрого можна буде пізнати, що там добре і відповідне, а що ще придалось би. Кожний може подати замітки з власного життя або з життя знайомих. Відповіді — чим скорше, тим ліпше — можна посилати до кінця сего місяця.



Чернівці, дня 18. вересня 1895. р.

клеветами, підозрінями і всякими иньшими підлотами; така зброя жадному борцеві не приносить чести. Чесна боротьба, поведена правдивою любов'ю до краю, вийде краєви лише на користь, вона причинить ся лише до того, щоби очистити край від всякого сьмітя, підлоти, грубого еґоїзму, чорної тьми. Така-ж боротьба, яку ви против не ведете, будить лише огірчене, завзяте, пристрасть, а се нікому — ані суперникам самим ані краєви не може вийти на пожиток. Така боротьба, в котрій ви, аби нас до землі повалити, перебираєте на себе лише уряд прокуратурі; більше нічого, доказує сно, як лихо мусить стояти справа, котру ви в такий спосіб заступаєте. Бо в тій хвилі, як закиди ваші падають, окажуть ся безпідставними, як ось тепер, а ви скрім них не маєте жадних иньших причин, аби против нас вожо виступати, виступає на верх зо всім яскраво сама лиш проста напасть. І в самій річі напасть, проста безпідставна напасть і більше нічого є ваше послідне виступлене против нас.

### Перед виборами до галицького сойму.

— 0 —

Акція виборча розвинула ся в Галичині на цілій лній, так що можна єї вже досить докладно переглянути й здати собі з неї справу.

Мабуть кождому, хто слїдив за сею акцією за весь час єї розвою, два замітні явища в разом і прикмети єї кидались все на ново а очи: 1. Дезорґанізація дотеперішних наших політичних сторонниць, і 2. їх безпрограмовість.

Дезорґанізація проявила ся не лише в руських таборах. Правда, бувала й давніше опозиція, і то завзята, против т. зв. центрального польського (краєвого) комітету — з польської сторони; она-ж довела до основаня оєібноі селянської організації політичної (Związek). Але раз — опозиція ся була слаба сама собою, більше негативна, Związek обхопив лише невелику територію, о населеню сильно переміщаним німецькими колоністами (т. зв. Gutschonietz), отже була ся опозиція — о скілько проявилась ділом — більше локальна. Про опозицію т. зв. польських демократів, особливо по містах, і гадувати шкода: були се опозиційні особи, що скоро по своїм виборі на послів перемінились на кандидатів на гофратів, коли не на міністрів (Щепановський, Рutowский і др.). Впрочім і селянський „Związek“ завів надії „Курієра львівського“; провід в нїм взяли духовенство і багатші селяни.

Але була ще й друга причина слабости сеї польської опозиції: супротив неї стояли в таборі консервативнім, бодай в великій часті, люди споеібні і патріотичні, вишколені тяжкою політичною боротьбою попередних десятиок лїт, люди, що стояли на основі інтересів реальних і дуже добре були осьвідомлені з реальними обставинами, а були і нераз не без широкого образования. Найменший з них ще був справжнім політиком — а тепер? На місце людей, що сьвідомо й рішучо йшли туди, куди вели їх переконанє й ширше поняті інтереси реальні, стушили або люди, що в них нема ні яености ні згоди, а ні — то люди без політичного образования, ледви з якою-такую бюрократичною ругиною; і єї послідні взяли очевидно провід. То-ж не дивно, що польська опозиція виявила ся тепер значно сильніше: зорґанізував ся справжній польський антикомітет „краввий“, що обгорнув своєю діяльністю й села й міста, а навіть глядає прихильників серед більшої посїлости. Не дивно й се, що й серед найблизших прихильників, а навіть членів властивого комітету т. зв. „краввого“, підносять ся голоси невдоволеня, про-

являв ся потреба подрїбноі, реальноі програми й — рішучоі діяльності (Ценьский, Гурский). Бо-ж чей і при найбільшій автономії „краввий“ годі так все а все здавати на еґзекутиву; адже в Німеччині чи Франції, хоч уряд там чисто-національний, є все таки безліч політичних партій, з дуже реальними, подрїбними програмами.

Бо так як тепер, хоч приносить се без сумніву честь галицькій краввій еґзекутиві, і в краю і в галицькім соїмі політичних партій так як не було; нема їх і в „Колі“ польськїм в радї державній. Є хіба особисті кружки, що радї-б мати деяке політичне забарвленє, а властиво сходять ся в отєім однім: займають ся своїми особистими або кружковими ділами й покладають ся у всім на свої звязи і вплив серед еґзекутиви! Є то політика з дня на день, а тимчасом в краю бачимо застій, пригнобленє і нужду. Ані в соїмі, ані в „Колі“ нема, окрім хіба особистих, ніяких еґзисей, все полагаджує за кулісами еґзекутива; і дискусій нема, бо про річеву сторону справ мало хто що-небудь довідати ся може. Посол Торосевич, чоловік щирий, хоч ультра-консервативний ворог Русинів, оговів недавно в „Gaz. Narodow-ий“ богато дечого цікавого про таке закулісове полагоджуванє справ краввих в соїмі, на пр. про значні страти поношені краєм при затяганю позичок краввих; а кілько то подібних справ проходить в таких обставинах майже зовсім незамітно!...

Подібний стан річий добачаємо і в таборі руськїм. Ніколи ще звязи центральных руських комітетів з провінцією не були такі слабі, ніколи ще не було так тихо про ті комітети, — при тім ніколи ще не була у нас виборча діяльність на провінції так зовсім без якої-небудь політичної основи, як при сих виборах. „Не оглядати ся на Львів“ — стало ся майже окликом, а натомісць появилсь дуже багато комітетів і кандидатур чисто локальних, часто зовсім без політичного забарвленя, або з забарвленєм дуже неясним, на пр.: Олєсницького, Давидяка, Трильовського, Винничука, Михальчука, Новаковського, звістний комітет Косарчука і т. п. Супротив сего стє ся успіх виборчої акції чисто слу чайний, залежний не від центральных комітетів, їх впливів і звязей і їх „програм“, але залежний зовсім від місцевих обставин і — від еґзекутиви.

То само, що про виборчу акцію взагалі, треба сказати майже й про всіх доси відомих нових кандидатів. Розуміє ся, що й про якусь спільну акцію будучих руських послів, вибраних серед таких обставин, досить тяжко виробити собі якесь точніше понятє. Чим і як займуть ся они? Замітне й се, що теперішні наші центральні комітети навіть самі себе не відрізняють політичними програмами: они відрізняють себе зовсім не програмами, але зависимостію“.

Отєя наша дотеперішна дезорґанізація і безпрограмовість є в деякій часті спадщиною часів давних, але лише в часті невеликій. Давнійше кождий Русин, до якої-б він себе „партій“ не числив, уважав себе тимсамим й громадским діячем, заступником свого народа; трохи не в кождім інтелігентнім Русині, а тим паче в руськїм послі, бачили тоді відразу й чоловіка, що тут же ушїмне ся о „ліси й пасовиска“. Можна і треба було й тоді приготувити собі самостійно ґрунт в своїм виборчїм окрузі, як се зробив свого часу дуже вдачно пок. Никола Січинський, але і комітети центральні і всі повіти і всі кандидатів лучила одна ясна провідна гадка: праця для народу. Розумній політичній діяльності Володимира Барвіньського удалось навіть перевести досить сильну орґанізацію загалу Русинів на сій природній, спільній основі. Але організація ся вимагала щораз нової, обдуманої діяльности, а сеґо не зрозуміли ті, що вважались вести чужє діло дальше; они думали, що розпочаче діло буде робити ся дальше само, а они тільки грїтись і пожнати будуть...  
(Конець буде).

**Про утворенє нового міністерства.** Як заповіджено, був галицький намістник ґр. Каз Бадені дня 14-го с. м. на аудієнції у цїсаря і перебрав місію утвореня нового дефінітивного міністерства. В двох слїдуючих днях відбував ґр. Казимир Бадені конференції, між иньшими з секційним шефом ґр. Глянцом, з міністром краєвооборони ґр. Вельзерсгайммом, ґр. Кільмансеґом з президентом державних залїзниць др. Білінським і президентом палати послів бр. Хлюмецьким. Пополудни відбули ся наради у бюрі президента державних залїзниць др. Білінського, в котрій взяли участь ґр. Бадені, бр. Гавч, бр. Глянц, ґр. Гляйспах, ґр. Ледебур. По нараді удали ся всі ті панове на пир в т. зв. салі радників двору в реставрації двірця західної залїзницї. Бар. Гавч тоасгував на честь ґр. Баденіого, а сей на всіх иньших присутних. Дня 16-го с. м. вечером вернув ґр. Бадені до Львова, щоби за 14 днів остаточно передати аґєнди намістництва своему імовірному наслідникови князєви Санґушкови. Надїють ся в день 4-го жовтня іменованя нового міністерства з таким складом: ґр. Казимир Бадені президент міністрів і міністер внутрішних справ, др. Білінський міністер фінансів, бар. Гавч шкільництва, ґр. Гляйспах судівництва, ґр. Ледебур рільництва, ґр. Вельзерсгаймб краєвої оборони. Місце міністра для Галичини має бути необсадженим, щоби не надавати новому міністерству характеру польського, а тимчасово буде аґєнди провадити др. Білінський; так само не буде обсаджене міністерство для Чехів. — Дотеперішний галицький маршалок краввий кн. Санґушко має стати намістником, а ґр. Станіслав Бадені, брат дотеперішого намєстника, маршалком краввим. — Се все суть поки-що лише поголоски, але они мають певну підставу і длятого ми їх подаємо.

**Іменованя.** Надзвичайний професор економії на львівскїм університеті др. Станіслав Гломбінський іменований звичайним професором того-ж предмету. — Управитель міністерства іменував начальника суду в Заболотіві Адольфа Сіховеца радником краєвого суду при окружнім суді в Коломиї.

**Перенесеня.** Управитель міністерства судівництва переніс радника краєвого суду Едм. Кольба з Коломиї до краєвого суду у Львові. — Нотар з Ходорова Паславський перенесений до Підгаєць, а нотар Сухард з Підбужа до Ходорова.

**Головний комітет виборчий у Львові** затвердив яко кандидатів на послів до сойму з менших посїлостей: 6) на товмацький повіт, совітника суда в Коломиї, Тита Заячківського; 7) на староміський повіт о. Михайла Зубрицького, пароха в Мшанци; 8) на турчанський повіт крил. Івана Чапельського зі Львова.

**Посольське справозданє** буде здавати пос. Олександр Барвіньський дня 19-го с. м. в салі ради повітової в Бродах.

**З перемискої епархії.** Презенту одержали: На Хропивник новий, дек. дроґобицького, о. Володим. Коростеньський, а на Ольшаницю, дек. яворівського, о. Володим. Левницький.

**Вечер з танцями** на дохід бурси ім. сьв. О. Николая в Перемішля відбуде ся дня 1-го жовтня с. р. в салі міської міста Перемішля. — Вечер з танцями відбуде ся дня 2-го жовтня с. р. в Коломиї в салі каси ошадности.

**Розбійниче убійство.** Мп в однім з попередних чисел донесли, що якийсь вояк вивабив візника Венямина Сеґала зі Львова, єго потім тяжко побив, так що той помер, з сам всіє з кіннями і возом. Убійника винайнено в Збаражї; є то вислоужений вояк 15-го полку Саламон Ашкіназ, котрий признав ся, що убив Сеґала і зрабував єму 20 зр. та продав коні, щоби купити собі цивільне убранє; сам не мав гроший, а в вояцькїм мундурі встидав ся вертати домів. Найшов причину!...

**О цікавім поліційнім розказі** доносить „Новоросійський Телеграф“: Якийсь поліційний



старшана Васи́лев видав до підвладного еку о-фіцера такий розказ: „Позаяк поліція урядила собі на сьогоднішній вечер затьміне місяця, то маєте ви враз з чотирма жандармами пованти службу і дбати о порядок поліційний“.

**3 причини руского съята** в пятницу вийдуть два слідуючі числа „Буковини“ разом.

**Помер** в Чернівцях о. Евстахій Скроховський, др. теології, професор на львівськ. університеті, в 52-ім році життя; — в Кракові б. архієпископ Жигмонт Щасний Фелицький; — о. Евгений Проскурницький, гр. кат. парох в Городниці, гусятинського деканату, в 33-ім році життя, а 7-ім священства; — в Чернівцях Ева Вальштайн, мати редактора „Bukowiner Nachrichten“, Адольфа Вальштайна; — о. Антін Гелтович, гр. кат. парох в Чувці під Самбором в 83-ім році життя а 56-ім священства.

## ТЕЛЕГРАМИ „БУКОВИНИ“

**Відень, 18. вересня.** При вчерашніх виборах громадських з третьої виборчої курії вибрано виключно антисемітів у всіх 18 дільницях; в X-ій дільниці буде тіснійший вибір між німецьким націоналом і антисемітом. Ліберали втратили 12 мандатів, між ними всі 7 з середнього міста.

**Боцен, 18. вересня.** До хорого архика. Франц-Фердинанда покликано проф. Шретера.

**Передплатників, котрі в доручуваню „Буковини“** добачать якусь неправильність або котрим не достає якого числа, просимо се зараз подавати нам до відомости. Реклямація бракуючих чисел увільнена від оплати порта.

## СИЛА КНИЖКИ

або

**о просвіті народній.**

Під таким заголовком вийшла брошура в Чернівцях

написана

учителем Дарієм Нігуляком.

Ціна 25 кр., з пересилкою 27 кр. — Замовляти можна в редакції „Буковини“.

## Чума горілчана.

Сумна історія для перестороги і науки бідним і богатим, старим і молодим переповнів і тверезим руским читальникам присвятив **Омелян Попович**. Книжка ся має 80 сторін і коштує 20 кр., поштою 25 кр.

## ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО „РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складі:

„ИЮСТРОВАНУ БІБЛІОТЕКУ“

для молодіжи, міщан і селян, ре-

даговану **Омелян Поповичем**

року 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892

1893, 1894, по 1 зл. 20 кр. за рочник, а всі 9 ра-

зом за 9 зр.

**3 пересилкою поштовою 9 зр. 30 кр.**

Видає і за редакцію відповідає **Осип Маковей**.

## КНИГАРНЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

у Львові, улица Академічна ч. 8.

продає слідуючі книжки:

	зр. кр.
Юрій Федькович. Повісти і оповіданя . . . . .	— 20
Михайло Старицький. В темряві, драма . . . . .	— 20
Вас. Чайченко. Твори прозаїчні ч. I. 80 кр. ч. II. 50 кр. ч. III . . . . .	— 80
— Книга казок, поезії часть II. . . . .	— 60
— Під хмарним небом, поезії ч. I. . . . .	1 —
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4 50 зр., з пересилкою . . . . .	5 —
— Кобзар для дітей . . . . .	— 20
Мих. Коцюбинський. „Хо“, оповідане . . . . .	— 10
Левенко. Пани і люди, повість . . . . .	— 80
— Салдатський розрух . . . . .	— 10
Герінг-Герасимович. Що то є господарність . . . . .	— 20
Осип Маковей. Поезії . . . . .	— 20
— „Оферма“ — новели . . . . .	— 10
К. Т. Подоленко. За громаду, хроніка . . . . .	— 20
Іван Франко. Жіноча неволя в руских піснях народних . . . . .	— 35
— Без праці, оповідане . . . . .	— 20
— Лис Микита Гегого . . . . .	— 50
— Украдене щасте, драма . . . . .	— 30
Уманець і Спілка. Словар російско-український ч. I. і II. по . . . . .	2 50
І. Баштовий. Українство на літературних повах з Московщиною . . . . .	— 50
Ом. Партицький. Провідні ідеї в писмах Тар. Шевченка . . . . .	— 35
Вас. Ріленко. „Іоанія в Таврії“, драма . . . . .	— 30
Записки Товариства імени Шевченка ч. I., II., III., IV., V. і VI. по . . . . .	1 20
Ю. Кенан. Сибір ч. I. II. . . . .	1 20
Кирило Студинський. Лірички, студія . . . . .	— 20
— Пересторога . . . . .	1 —
Василь Щурат. Пісня про Ролянда . . . . .	— 50
Леся Українка і Макс. Ставицький. Книга пісень Г. Гейне . . . . .	— 80
— На крилах пісень, збірник поезій . . . . .	— 60
Павло Граб. Збірник поезій ч. I. . . . .	— 20
— З чужого поля, переклади ч. I. . . . .	— 20
Др. Огоновський: Історія рускої літератури II. 3 зр., III. ч. 1 і 2 — 4 зр., IV. 1 зр., а том I. . . . .	3 —
— Studien auf den Gebiete der ruth. Sprache . . . . .	1 50
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. I. . . . .	1 —
— Чорна Рада, повість . . . . .	— 80
Іван Нечуй. Повістки і оповіданя . . . . .	— 30
— Сьвітогляд українського народа . . . . .	— 30
— Кайдашева сім'я, повість . . . . .	— 50
— Навіжена, повість . . . . .	— 20
— Над чорним морем, повість . . . . .	— 90
— Хмарц, повість . . . . .	1 50
— Причена, повість . . . . .	1 50
— Микола Джеря, повість . . . . .	— 80
— Поміж ворогами . . . . .	— 50
— Попались . . . . .	— 10

# ПРАВДА

ВІСТНИК

політики, науки і письменства, виходить двічі в місяць по ціні на рік 4 зр. пів року 2 зр., на чверть року 1 зр.

У Львові, улица Академічна, ч. 8.

ВИЙШОВ

## МОЛИТВЕННИК

виданий „Просьвітою“

в народній мові, великий, обймаючий 640 сторін друку, найповніший зі всіх таких Молитвенників.

Молитвенник сей містить в собі: I.) Молитви щоденні ранні і вечерні. II.) З Богослуженя церковного, іменно: а) з Вечерні. б) з Повечерній малої, в) з Повечерній великої, г) з Утрені, д) Літургія св. Іоана Золотоустого, е) Молитви з часі св. Літургії. III. Тайни покаяня і пресьв. Евхаристії. IV. Молитви для різного віку, стану і в різних потребах V. Молитви в часі великого посту. VI. Молитви на празники а) Господські, б) Богородичні, в) Сьвятих VII.) Молитви сполучені з відпустами, VIII.) Акафіст до а) Ісуса Христа, б) Пресьв. Богородиці в) св. Отця Николая. IX.) Молебні до пресьв. Богородиці. X.) Тропарі, кондаки, богородичні і прокимени а) недільні, б) щоденні, в) на празники Господські, Богородичні і Сьвятих, г) на деякі потреби. XI.) Коляди і інші пісні церковні. XII.) Місяцослов цілого року.

Сей молитвенник дістати можна в канцелярії товариства „Просьвта“ і в книгарні Ставропігійській і перепл. заведеню Мих. Спозарского по таких цінах:

- 1) Молитвенник брошурований — зр. 70 кр.
- 2) оправлений на-пів в полотно з одвітними відтисками — „ 90 „
- 3) оправлений цілов полотно з золоченнями і відтисками 1 „ 10 „
- 4) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів 1 „ 30 „
- 5) оправлений на-пів в шкіру з золоченнями і відтисками 1 „ 10 „
- 6) оправлений ціло в шкіру з золоченнями і відтисками 1 „ 60 „
- 7) оправлений як під 6) з додатком золотих берегів 1 „ 80 „

Замовляючі поодинокі Молитвенники звольте прислати на оплату пошти 20 кр.

**Альбум заслужених Русинів.**

Ціна 70 кр.

## „ДНІСТЕР“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові,

улиця Валова ч. 11,

засноване на підставі концесії ц. к. міністерства справ внутрішніх з дня 9. грудня 1891. р. ч. 22751, розпочало свою діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.

„Дністер“, опертий на засаді взаїмности своїх членів, обезпечє всяке майно движиме і недвижиме против шкідливого впливу під найприступнішими услівями і почислює можливо найнижчі премії.

Всякі шкоди ліквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі.

Зголошеня о уділене агенції в місцевостях, де нема агенції „Дністра“, приймають ся.

З друкарні Г. Чопа.